

**«Հայաստանի պետական տնտեսագիտական համալսարան»
պետական ոչ առևտրային կազմակերպության գիտական խորհուրդ**

Ո Ր Ո Շ ՈՒ Մ

7 հոկտեմբերի 2014 թվականի

**Ավարտական աշխատանքների, մագիստրոսական թեզերի
պաշտպանության և ամփոփիչ քննությունների արդյունքների մասին**

Լսելով և քննարկելով «Ավարտական աշխատանքների, մագիստրոսական թեզերի պաշտպանության և ամփոփիչ ատեստավորման քննությունների արդյունքները» հարցը (զեկուցող՝ ուսումնական կազմակերպական աշխատանքների գծով պրոռեկտոր, տնտեսագիտության թեկնածու, պրոֆեսոր Մ.Ն.Հարությունյան)՝ գիտական խորհուրդն արձանագրում է. շրջանավարտների ամփոփիչ ատեստավորումն անցկացվել է ՀՀ կրթության և գիտության նախարարի 2011 թ. հոկտեմբերի 31-ի N 1197-Ն հրամանի պահանջներին համապատասխան: 2013-2014 ուսումնական տարում համալսարանն ունեցել է առկա ուսուցման բակալավրիատի 1148 (նախորդ տարվա 1268-ի փոխարեն), հեռակա ուսուցման բակալավրիատի 425 (նախորդ տարվա 339-ի փոխարեն) և առկա ուսուցման մագիստրատուրայի 666 (նախորդ տարվա 579-ի փոխարեն) շրջանավարտներ, որոնց համար կազմակերպվել են ավարտական աշխատանքների, մագիստրոսական թեզերի պաշտպանություն և ամփոփիչ ատեստավորման քննություններ: Ռեկտորատը, ուսումնամեթոդական և ուսումնական կազմակերպական բաժինները, դեկանատները և ամբիոնները բավական աշխատանք են կատարել ավարտական աշխատանքների, մագիստրոսական թեզերի պաշտպանության և ամփոփիչ ատեստավորման քննությունների կազմակերպումը պատշաճ մակարդակով իրականացնելու և նախորդ տարիներին նկատված թերությունները վերացնելու ուղղությամբ:

Առկա ուսուցման բակալավրիատում (առանց նախորդ տարիների շրջանավարտների) ամփոփիչ ատեստավորման քննություններին թույլատրված 1148 ուսանողից դրական գնահատական են ստացել 1073-ը (առաջադիմությունը կազմել է 93.5%՝ նախորդ տարվա 94.3%-ի դիմաց). 309-ը կամ 26.9%-ը (2013 թ.՝ 29.8%) արժանացել են «գերազանց», 242-ը կամ 21.1%-ը (2013 թ.՝ 21,4%)՝ «գերազանց» և «լավ» գնահատականների, բուիը չի ավարտել 75 ուսանող (2013 թ.՝ 72 ուսանող):

Առկա ուսուցման բակալավրիատում դրական գնահատականով պաշտպանվել է 480 ավարտական աշխատանք, որից 327-ը (68.1%) արժանացել են «գերազանց» 139-ը (29.0%)՝ «լավ» գնահատականների, նախորդ ուսումնական տարում առաջադիմությունը կազմել է (65.1%): Նախորդ տարիների շրջանավարտներից ամփոփիչ ատեստավորման քննություններին և ավարտական աշխատանքների պաշտպանությանը մասնակցել է 83 ուսանող, որից 74-ը (89.1%) գրանցել են դրական արդյունք (նախորդ տարվա 69/60-ի (87.0%) դիմաց): 145 շրջանավարտ ստացել է գերազանցության դիպլոմ (նախորդ տարվա 162-ի դիմաց):

Ավարտական աշխատանքների պաշտպանությունը գերազանցապես կազմակերպվել է ժամանակակից տեխնիկական միջոցների օգնությամբ:

Ամփոփիչ ատեստավորման քննություններից և ավարտական աշխատանքների պաշտպանությունից 100% արդյունք արձանագրվել է 6 մասնագիտություններում՝ «Միջազգային տնտեսական հարաբերություններ», «Մակրոտնտեսական քաղաքականություն և կանխատեսում», «Հողագույքային հարաբերություններ», «Պարենային ապրանքների ապրանքագիտություն և որակի փորձաքննություն», «Պետական և մունցիպալ կառավարում» և «Հակաճգնաժամային կառավարում», իսկ ամենացածր առաջադիմությունը (86.1%) ցուցաբերել են «Մաքսային գործ» մասնագիտության շրջանավարտները:

Հեռակա ուսուցման բակալավրիատում ամփոփիչ ատեստավորման քննություններին թույլատրված 425 ուսանողից 331-ը (77.9%) ստացել են դրական, 73-ը՝ «անբավարար» գնահատականներ, իսկ 20-ը չեն ներկայացել քննություններին: Ավարտական աշխատանք է հանձնարարվել 36 ուսանողի, որից 18-ը ստացել են «գերազանց» 9-ը՝ «լավ», 1-ը՝ «անբավարար» գնահատականներ: 4 շրջանավարտ ստացել է գերազանցության դիպլոմ:

Առկա ուսուցման մագիստրատուրայում պաշտպանության է ներկայացվել 666 թեզ, որից 368-ը (55.2%) արժանացել են «գերազանց», 142-ը (21.3%)՝ «լավ», 138-ը (20.7%)՝ «բավարար» գնահատականների: Նախորդ տարիների շրջանավարտներից մագիստրոսական թեզերի պաշտպանությանը մասնակցել է 5 ուսանող, որից բոլորն էլ ստացել են դրական գնահատական: 155 շրջանավարտ ստացել է գերազանցության դիպլոմ:

Խորհուրդը միաժամանակ նշում է, որ ինչպես ավարտական աշխատանքների, մագիստրոսական թեզերի պաշտպանության, այնպես էլ ամփոփիչ ատեստավորման քննությունների կազմակերպման աշխատանքներում դեռևս կան շտկման ենթակա թերություններ և լուծում պահանջող խնդիրներ:

Առանձնացնենք ավարտական աշխատանքներում ու մագիստրոսական թեզերում տեղ գտած ուշադրության արժանի թերությունները և բացթողումները:

- 1) Շատ աշխատանքներում օգտագործված գրականության ցանկերում միայն մի քանի աղբյուր է նշված: Որոշ աշխատանքներում հանդիպում են համացանցից կամ պետական մարմինների պաշտոնական կայքում տեղակայված փաստաթղթերից նույն ոճով արտատպված նյութեր՝ առանց հղումների: Թույլ են ներառությունում խնդրի արդիականության հիմնավորումները: Շատ դեպքերում բացակայում են թեմայի շարադրանքի տրամաբանական հաջորդականությունը:
- 2) Ինչպես ավարտական աշխատանքների, այնպես էլ մագիստրոսական թեզերի թեմաներում դեռևս նկատվում են նախորդ տարիների թեմաների կրկնություններ. որոշ դեպքերում փորձառության վայրերը չեն համապատասխանում թեմաներին: Թեմաների տարբերությունը ապահովվելու համար նմանատիպ աշխատանքներին տրվել են տարբեր վերնագրեր, թեմայի վերնագիրը և շարադրանքը չեն համապատասխանում միմյանց:
- 3) Աշխատանքների մի մասում և հատկապես ավարտական աշխատանքներում բացակայում են վերլուծությունները: Սակավ են այնպիսիները, որտեղ դրանք իրականացվել են մաթեմատիկական ու վիճակագրական մեթոդների օգնությամբ: Գրեթե չեն օգտագործվում համակարգչային

փաթեթներ: Ավարտական աշխատանքներում քիչ են տնտեսական, իրավիճակային վերլուծությունները:

- 4) Կան դեպքեր, երբ մագիստրոսական թեզերն իրենց գիտական խորությամբ և ծավալով չեն տարբերվում ավարտական աշխատանքներից:
- 5) Կան բազմաթիվ կարծիքներ և գրախոսություններ, որոնք չունեն համապատասխան ձև, բովանդակություն, չեն պարունակում հիմնավորված եզրահանգումներ: Որոշ կարծիքներ և գրախոսություններ չեն գերազանցում մեկ էջը:
- 6) Առկա են ավարտական աշխատանքներ ու մագիստրոսական թեզեր, որոնք ներկայացված են բազմաթիվ լեզվաճական և տեխնիկական սխալներով և առանց խմբագրման:

Ելնելով վերոնշյալից՝ գիտական խորհուրդը **որոշում է.**

1. Հանձնարարել թողարկող ամբիոնների վարիչներին և ղեկաններին՝

- 1) ավարտական աշխատանքների համար մինչև 2014 թվականի նոյեմբերի 1-ը, իսկ մագիստրոսական թեզերի համար մինչև 2015 թվականի մարտի 1-ը ամբիոններում քննարկել, ֆակուլտետների խորհուրդների նիստերում հաստատել և ուսումնամեթոդական բաժին ներկայացնել ավարտական աշխատանքների ու մագիստրոսական թեզերի արդիականացված թեմաների, կատարող ուսանողների և ղեկավարների ցանկը,
- 2) բացառել ավարտական աշխատանքների և մագիստրոսական թեզերի թեմաների և շարադրանքների կրկնությունները,
- 3) ամբիոնների և ֆակուլտետների խորհուրդների նիստերում հաստատվելուց հետո բացառել ավարտական աշխատանքների ու մագիստրոսական թեզերի թեմաների փոփոխությունը,
- 4) խիստ կարևորել փորձառության վայրի համապատասխանությունը ավարտական աշխատանքի թեմային, հնարավորինս ապահովել փորձառության արդյունքների արտացոլումը ավարտական աշխատանքներում, իսկ ղեկավարներ նշանակելիս՝ նրա մասնագիտացման ոլորտը,
- 5) առանձնակի ուշադրություն դարձնել աշխատանքների և եզրակացությունների շարադրանքին, արդիականությանը, ինչպես նաև նյութի շարադրման տրամաբանական հաջորդականությանը,
- 6) խիստ կարևորել ամփոփիչ ատեստավորման հանձնաժողովների նախագահների և անդամների ընտրության գործընթացը:

2. Սույն որոշումը քննարկել բոլոր թողարկող ամբիոնների և ֆակուլտետների խորհուրդների նիստերում:

3. Սույն որոշման կատարման նկատմամբ վերահսկողությունը վերապահել պրոռեկտորներ Պ.Ա.Քալանթարյանին և Մ.Ն.Հարությունյանին:

**Գիտական խորհրդի նախագահ
07.10.2014 թ.**

Կ. Լ. Աթոյան